



# Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

## Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

**Danskernes Historie Online** er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

### Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

### Ophavsret

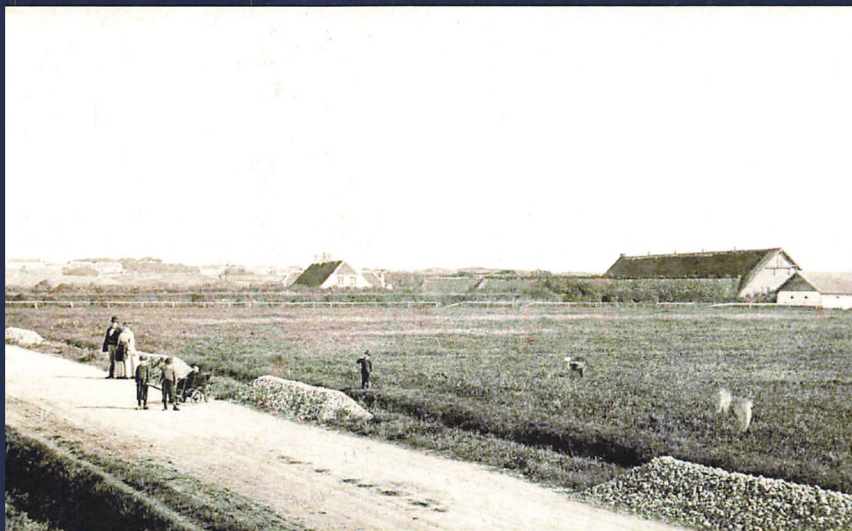
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

### Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

# *Familien på Store Lundergaard*



*En slægtshistorie gennem 126 år*

*Kirsten Rosenkrantz  
Segelcke Hesselgren*

2011

*Familien på  
Store  
Lundergaard*

*En slægtshistorie gennem 126 år*

*Kirsten Rosenkrantz  
Segelcke Hesselgren*

2011

**kahrius.dk**

# **Familien på store Lundergård**

1. udgave, 1. oplag

Copyright © 2011 Kirsten R. S. Hesselgren

Udgivet af kahrius.dk Forlagsaktieselskab  
i serien MinEgenBog.dk

ISBN 978-87-91470-30-1

Bogen er sat med Helvetica

Anetavle indlagt

# *Store Lundergaard*



*Stuehuset på Lundergård i 1948. Foto Niels Ifversen*

Forsidebilledet viser Løkkensvej set mod Lundergård og Hjørring. Familien på vejen er Lundergårds ejer proprietær Laurits Peter Ifversen med hustru Kirstine og de fire ældste sønner ca. 1879.

Bagsidebilledet viser familien Ifversen 1889.

Tilblivelsen af denne beretning blev begyndt i 1990'erne. Min tak rettes først og fremmest til afdøde Ingeborg Christensen i Hjørring, barnebarn af Lauritz Peter Ifversen og Kirstine på Lundergård, og datter af Bertha Ifversen gift med Soghus Thomsen. Ingeborgs mange fortællinger og erindringer samt fotos har hjulpet mig rigtig meget.

Ligeledes har Kirstines og Lauritz' breve til sønnerne i USA været en inspiration.

Tak til Vendsyssel Historiske Arkiv for oplysninger og billeder.

Tak til Ingeborgs datter Tove Brunsø og til min mand Kurt og datter Merete Ørskov, som har læst korrektur, m.m..



## STORE LUNDERGÅRD

I den vestlige del af Hjørring lige vest for landevejen til Løkken lå indtil 1982 selvejergården, Store Lundergård i Skt. Hans sogn, Vennebjerg herred.



Et kort fra 1803 viser Lundergårds beliggenhed.

Lundergård var i middelalderen en herregård, som endnu lå på det gamle voldsted, skrev Trap Danmark i 1875.

Gården nævntes allerede i 1375, hvor væbnerne Peder Sture og Sigvard Jensen "pantsatte den til den forsynlige mand Johan Strangesen deres gaard Lundgaard i Winbjerg Herred i Christi sogn".

Sognet kaldtes i middelalderlige breve Christi sogn, men det må have været en fejllæsning af et forkortet "Chrustrup" efter sognets gamle navn Krustrup sogn. Ved Hovedgården Chrustrup eller Chrukstorp blev tidligt bygget et gårdkapel indviet til Sct. Johannes.

I Danmarks Riges Breve fra 1401 findes et brev, hvor Peder Stures enke Gyde skøder og afhænder sine rettigheder i Lundergård til hendes nådige frue, dronning Margrethe. Hendes segl samt otte vidners segl er hængt under brevet. Det blev skrevet i Ålborg "*i det Herrens aar 1401 Tirsdagen inden Sankt Maria Magdalenas Dag*"

Et lignende brev blev skrevet i Randers fire dage før d.15. juli af Elline Bugge, enke efter marsk Christiern Vendelboe, som også skødede gården til dronningen. De havde begge haft rettigheder i Lundergård.

Elline Bugge var datter af Hr. Niels Bugge til Hald og Nørre Vodsborg. Han var dronningens landshøvedsmand og "Retter" i Jylland, og han var ejer af mange godser. Dette brev har også flere segl vedhængt.

Peder Smed, der var herredsfoged fra 1540 til ca.1560, var en senere ejer af Lundergård. Han var med i hyldningsfuldmagten for Vennebjerg herred til Chr. III i Viborg 1535. Brevet med fem segl findes også i Rigsarkivet, hvor der er en oversættelse til nutidsdansk.

Lundergård har haft flere ejere, men i 1688 var den blevet fæstegård under godset Høgholt ved Hadsund. Det var fæstebonden Christen Nielsen og Kathrine Rasmusdatter Wilsbeck, der boede på gården. Senere blev den igen en selvejergård.

I et skøde af 26. april 1762 ses, at en Niels Rasmussen Lund solgte gården til Sr. Niels Olufsen, forpagter ved Sejlstrup. Han fik "*Store Lundergård, 2 øde Huse, 2 Gadehuse i Østre Widstrup bye i alt 10 tdr. hartkorn 5 skp. 1 alb.*" for 900 Rdl.

Skt. Hans kirkebog meddelte, at den 24. juni 1779 blev Niels Olufsen af Store Lundergaard begravet, 87 år gammel. Hans enke Johanne Pedersdatter førte gården videre, indtil hun solgte den til sin "unge karl" Christen Svendsen i 1782, som havde tjent på gården fra, før han blev konfirmeret.



## I SLÆGTENS EJE

Christen Svendsen blev født 22. april 1753 i Brødslev i Ingstrup sogn. Hans forældre var gårdmand Svend Christensen Haugaard i Brødslev og Anne Andersdatter af Jonstrup.

Han blev døbt i Ingstrup kirke 2 dage efter.

Da drengen var ca. 12 år, kom han ud at tjene på Store Lundergård. Her boede han, da han blev konfirmeret i Skt. Hans kirke. I kirkebogen stod der: *"10. April 1768 konfirmeret Xsten Svendsen af Lundergaard, 15 Aar gl"*

Hans mor døde i november dette år og hans far, da han var 18 år. Hans barnløse faster døde, da han var 20 år, så han må have arvet ret mange penge.

Christen har arbejdet hårdt, for han var samtidig forvalter på nabogården Vandsted. På denne gård boede gårdfæster, forpagter Jacob Nielsen og hans kone Maren Frantzdatter.

De havde fået 11 børn i løbet af 21 år, hvoraf kun de seks blev voksne. Ved den elvtes fødsel i 1773 døde Maren Frantzdatter 41 år gammel.

Da Christen var 28 år, oprettede han en kontrakt i marts 1782 med Johanne Pedersdatter, at han skulle købe Lundergård, der stod for hartkorn 10 tdr. 5 skp. 1 alb., gården med påstående huse og bygninger og *"Tvende Gadehuse i Widstrup Sogn og Bye med tilhørende mandskab, og ald dens Herlighed af Ager og Eng, Fiske- stand, Fæe-Drift, Tørve Grøft og Lyngslet, som af Arilds Tiid tillagt haver"* for 2000 Rigsdaler.

Lundergårds inventar, der fyldte to sider i skødet, blev vurderet til 714 Rdl., der blev betalt særskilt. Johanne Pedersdatter beholdt to køer og betingede sig hvert år at få *"uden betaling 10 læs gode og stort skårne tørv leveret i Hjørring"*, hvor hun boede resten af sit liv. Hun døde i april 1797.

Af bohave var der en *"Bielegger kakkellovn, et Eege Sængestæd med 4re stk.guule Omhæng og et 24ve Timers Stue Uhr"*.

I pigernes, karlenes og røgterens kamre var der ialt 16 dyner, 18 puder og 7 par lagner til 54 Rdl. og 4 mark, hvilket viser, at det var en velhavende familie, da disse effekter var et statussymbol.

En måned efter, at Christen Svendsen havde skrevet kontrakt på Lundergård, købte han ved en *"offentlig auktion foretaget og holdt 15. April 1782 udi Stervboet efter afgangne Hr. Bye og Herredsfoged Ole Worm i Hiørring ved hvilken auktion iblant andet blev opaabt Tornby Sogns Kongl. Korn-Tiende staaende for Hartkorn 14 Tdr. og efter adskillige derpaa gjorte Bud og Overbud tilslagen Selvejer Christen Svendsen i St. Lundergaard, som højest byden- de paa Summe 2221 Rdl"*.

Det endelige Skøde for Lundergård blev læst på Vennebjerg Herreds Ting d.14. juli 1783. Vitterlighedsvidnerne var Nicolaii Brorsen Aggerbech og Anders Riis, begge købmænd i Hjørring. I dette skøde omtaltes Christen Svendsen som Johanne Pedersdatters unge karl, tjenestekarl og Sr. Christen Svendsen.

Nu var Lundergård kommet i slægtens eje.

Christen Svendsen havde forelsket sig i en af nabogården Vandstedgårds unge døtre, den fem år yngre Cathrine Jacobsdatter. Den 19. juni 1783 holdtes trolovelse for *"unge Karl Christen Svendsen i Lundergaard og Pigen Cathrine Jacobsdatter i Wandsted"*.

Forloverne var Herr Agerbech i Hjørring og Sr. Erik Høeg. De blev viet i Skt. Hans Kirke 15. juli samme år, og i de efterfølgende år fik de 4 børn.

I august 1784 fødte Cathrine en lille, død pige, året efter fødte hun sønnen Niels Christensen. Det næste barn, Ane Marie Christensdatter, døbt i marts 1787 og døde efter 4 mdr. To år efter blev Johanne Marie Christensdatter født og hjemmedøbt 27. oktober 1789.

Ved folketællingen i 1787 ses, at der var 6 tjenestefolk, hvoraf de 2 var nationalsoldater, desuden var der en hyrdepige på 14 år og en lille fårehyrde på 9 år.

Efter 10 års ægteskab døde Christen Svendsen lige før jul 22. december 1793, 40 år gammel. Efter hans død førte enken Cathrine Jacobsdatter, som da var 35 år, gården videre.

En sommerdag skete en ulykke. Kirkebogen fortæller: *"20. Julii*

1797. Niels Pedersen, som tiende paa Lundergaard, og ved at hente et Par Bester hjem af Marken kom pludselig og uformodentlig af Dage 25 Aar gl”.

I folketællingen 1801 står om Cathrine Jacobsdatter: ”Lever af sin Avling som Selvejer Bonde, Enke og Gaardbeboer”. På gården boede datteren Johanne Marie på 12 år og 8 tjenestefolk, medens Niels på 16 år boede i Hjørring hos by- og herredskriver Peder Esbach i Østergade 98, hvor han var skrivertjener.

Johanne Marie blev som 21-årig d. 4. januar 1811 gift i Skt. Cathrine Kirke i Hjørring med den to år ældre Lars Peter Nielsen Haugaard fra Hjørring. Han var søn af feldbereder i Hjørring Niels Pedersen Haugaard og hans 2. hustru møllerdatteren Johanne Jensdatter Møller fra Sejlstrup Mølle.

Lars Peter Haugaard var feldbereder ligesom sin far og boede i Hjørring, hvor han havde en gård. 1811 blev han bestyrer af Lundergård for sin svigermor Cathrine Jacobsdatter. Efter vielsen flyttede de unge ind på Lundergård, Cathrine købte et hus til sig og sin søn Niels i Østergade i Hjørring, det var huset før apoteket på hjørnet af Markgyden.

Det unge par på Lundergård fik en lille dreng, som døde ½ år gammel, men 4. maj 1821 fødte Johanne Marie tvillingerne Niels Christian Larsen Haugaard og Cathrine Johanne Haugaard. Da tvillingerne var 8 år, døde deres mor i 1829.

Deres mormor Cathrine Jacobsdatter døde i 1832 i Hjørring, men året før skødede hun Lundergård med ”*Hele og Halve Konge-Korn og Qvægtiende*” samt huset i Østergade i Hjørring til sin søn Niels, gården blev stadig bestyret af hendes svigersøn enkemanden Lars Peter Haugaard.

Niels Christensen gik ind i politik, og i 1838 blev han forligelses-kommisær og stænderdeputeret. Han ses ikke at have talt i Samlingen i 1838, for i en stændervise lød vers 39 således:

*”Niels Christensen med indsprængt Haar  
slet ikke aabned’ Munden;  
Han ligner på en Prik et Faar  
men er dog stiv i Grunden.”*

I 1834 ses af folketællingen, at enkemanden Lars Peter Haugaard havde fået en husholderske. Tvillingerne var 13 år, og der var 10 tjenestefolk, en teglbrænder med kone og 3 børn, så der var blevet en stor husholdning på Lundergård, som var udvidet med et teglværk.

Ved folketællingen 1840 havde de også et plejebarn, Johanne Marie Bach på 6 år. Hun var datter af Lars Peters søster Anne Marie og Jens Bach; der var stadig 10 tjenestefolk.

På Lundergård boede Lars Peter i 1845 alene med sin søn Niels Christian, som var blevet 24 år. Han blev oplært i landbrug. De havde fået en ny husholderske, da Cathrine var blevet gift og flyttet til Hjørring, og der var nu syv tjenestefolk.

Det var i april 1841, at Cathrine Johanne Haugaard blev viet i Skt. Hans kirke til købmand Frederik Ferdinand Hegelund Ifversen og flyttede til købmandsgården på torvet i Hjørring.



*Købmand F.F.H. Ifversen*



*Cathrine Johanne Haugaard*

Frederik Ferdinand Hegelund Ifversen var yngste søn af cand. teol., rets- og politibetjent, fuldmægtig hos herredsfogeden i Hjørring Peder Ifversen og Sophie Christine Henningsen.



*Torvet i Hjørring med Frederiks købmandsgård tv.  
Foto ca. 1860. (Hjørring Lokalhistorisk Arkiv)*

Frederik havde i 1835 fået borgerskab som købmand og købt købmandsgården på torvet i 1838. Før en mand kunne etablere sig som købmand, skulle han først have udstået en lovfæstet 5-årig læretid hos en købmand, og han skulle være 25 år. Frederik blev udlært hos sin storebror købmand Carl Ifversen på den sydlige side af torvet.

På Lundergård døde i 1849 Lars Peter Hugaard, og hans svoger Niels Christensen, som stadig var ugift, flyttede ud på gården. Lars Peters søn Niels Christian Hugaard var nu blevet avlsbestyrer. Desuden var der en husjomfru, en mejerske, en kokkepige, en bryggerpige og en mejeripige samt 5 arbejdskarle.

Året efter sin far døde Niels Christian Hugaard, og hans morbror Niels Christensen døde i 1855. Denne havde kort før sin død testamenteret Lundergård samt Tornby Kongetiende og 1/5 af ejendommen i Østergade til sin søsterdatter Cathrine Johanne Hugaard. Til forpagter af gården ansatte hun Niels Olesen, brændevinsbrænder i Hjørring, og han indsatte sin søn, Ole Christian Olesen, som forvalter, i hvilken stilling han blev, til han i 1863 forpagtede Asdal gods, som han senere købte.

I Ole Chr. Olesens håndskrevne erindringer kan man læse: *"Det lå fristende nær for min Fader at ønske sig mere Jord for med*

*større Fordel at anvende Bærmen både til Kreaturfoder og Gødning. Da der tilbød sig en lejlighed, forpagtede Fader Lundergaard i St. Hans sogn vest for Hjørring. Der blev jeg fra mit 18. Aar (født 1836) anbragt som forvalter. Lundergaard havde et Areal af ca. 180 tdr. Land, en besætning af 6-8 Heste, 40 stk. Malke kvæg, 20 stk Fedekvæg, nogle stk. Ungkvæg og Faar, og under Gaarden dreves et Teglværk. Uden min Faders ypperlige Vejledning havde jeg ikke kundet klare Stillingen, men nu blev det muligt, og jeg skylder Opholdet paa Lundergaard en stor Del af den Praksis, der senere kom mig til gode”.*

I Frederik Ferdinand Ifversens købmandsgård på torvet i Hjørring havde han og Cathrine Johanne fået småfolk.

Den førstefødte, som kom til verden 7. oktober 1842, blev døbt Lauritz Peter Ifversen i Skt. Cathrine Kirke d. 4. december, og han blev opkaldt efter sin morfar Lars Peter Haugaard, som stod fader.

I kirkebogen står der: Henriette Petrea Amalie Ifversen (barnets kusine) bar ham.

Faddere: Hendes mand Axel Rosenkrantz Segelcke fra Lønstrup, Niels Christensen fra Lundergård, Niels Christian Haugaard, (Cathrines tvillingbror), Købmand J.H. Børglum, Ole Christian Jensen (gift med Frederiks halvsøster Ane Petrea Noline Ifversen. Dette par fik en meget stor efterslægt). Frederiks to brødre købmand Carl Ifversen og skomager Lars Chr. Ifversen var også faddere.

Lauritz blev den ældste i en børneflokk på 6. Da han var 10 år, døde hans lillesøster Sophie Christine, som var 7 år. 4 måneder efter døde en anden lillesøster Conradine Christiane, som blev ½ år gammel. Søsteren Johanne, der var 7 år yngre end Lauritz, havde en pukkel, og den yngste søster Frederikke var halt. Disse to søstre var meget elskelige, men forblev ugifte. Frederikke blev lærerinde, Johanne gav spilleundervisning. De boede sammen i Dronningensgade 30 i Hjørring. Lauritz' eneste bror, Niels Christensen Ifversen, stak til søs, blev styrmand og boede en tid som logerende hos sin storebror på Lundergård i 1880. Han blev senere forvalter på Bygholm Teglværk og døde ugift 51 år gammel. Han omtaltes som familiens sorte får.



Frederik Ferdinand solgte sin købmandsgård til Sparekassen for Hjørring og omegn, to år før han døde i 1874. Han var bestyrelsesmedlem i Hjørring Discontobank fra 1856 til sin død. Han var også medlem af borgerrepræsentationen i 1844. Cathrine Johanne flyttede til Nørregade 7 sammen med datteren Frederikke. Hun døde 1886.

## LAURITZ PETER IFVERSEN STIFTER FAMILIE

I Hjørring var en stor Ifversenfamilie: Peder og Sophie Ifversen, 5 sønner og mange børnebørn. Hos den næstældste søn, købmand Carl Johannes Ifversen, var der kun een datter, Henriette Petrea Amalie, som var født i 1821. Det var Lauritz' ældste kusine, som han kaldte tante, og hende, der bar ham ved hans dåb. Hun blev senere hans svigermor.



*Torvet i Hjørring 1831. Huset i midten var Carl Johannes Ifversens købmandsgård, gaden i baggrunden er Stokbrogade.  
(Hjørring Lokalhistorisk Arkiv)*

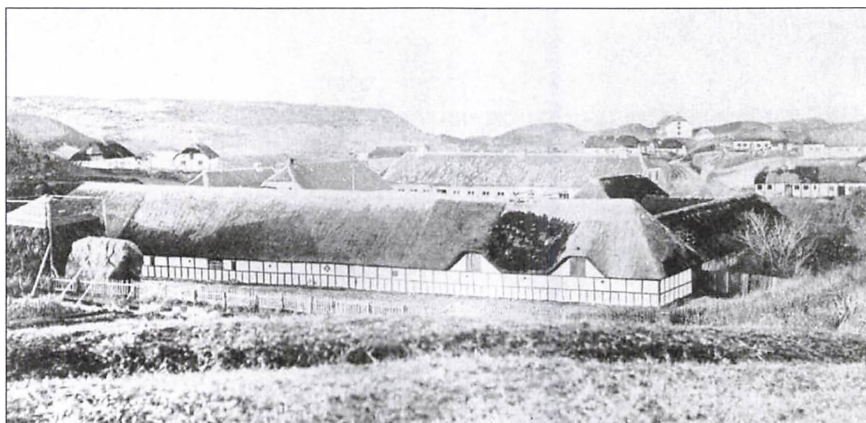
I Carl Johannes Ifversens købmandsgård, som lå modsat den gård på torvet, som Frederik Ferdinand købte i 1838, voksede Henriette Petrea Amalie op, og ved folketællingen i 1834 var hun 13 år. På det tidspunkt boede her: hendes forældre Carl Johannes

Ifversen og Inger Marie Bjerregaard, Carls mor Sophie Ifversen, Carls brødre Frederik Ferdinand, som var "handelsbetjent", og Andreas, der var skrædder, Carls halvsøster Ane Petrea Nicoline Ifversen og 4 tjenestefolk.

Henriette Petrea Amalie Ifversen blev gift den 21. oktober 1841 i Skt. Cathrine kirke i Hjørring med købmand i Lønstrup Axel Rosenkrantz Segelcke, og deres datter Kirstine Marie blev viet til Lauritz Peter Ifversen en vinterdag d. 4. december 1868 i Maarup Kirke.

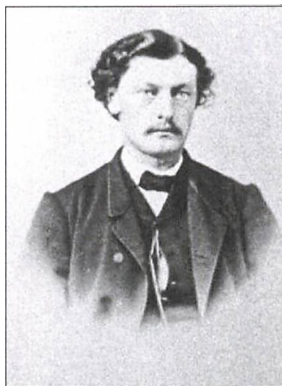


*Maarup Kirke, hvor Lauritz og Kirstine blev viet.  
Kirken var ejet af Kirstines far. (Hjørring Lokalhistorisk Arkiv)*



*Kirstines barndomshjem købmandsgården i Lønstrup.  
Foto 1868. (Hjørring Lokalhistorisk Arkiv)*

Lauritz' mor, Cathrine Hugaard, som ejede Lundergård, havde ansat sin søn som forvalter af gården, da han var 21 år i 1863. 5 år efter, da han var blevet viet til Kirstine, fik det unge par deres hjem på Lundergård.



*Kirstine Marie Segelcke og Lauritz Peter Ifversen. Foto 1868*

## DAGLIGLIV PÅ LUNDERGÅRD

Gården var efterhånden blevet større bl.a. med et teglværk og et mejeri, og det krævede et stort folkehold. Da Kirstine blev husmor, var der 14 tjenestefolk, og der boede også to familier. Kirstine var dygtig og vant til at hjælpe til fra sit barndomshjem, den store købmandsgård i Lønstrup, så hun magtede den store opgave.

Lauritz og Kirstine fik 9 børn: først 4 sønner, så 4 døtre og til sidst en søn.

Den ældste var Carl Frederik Ferdinand, født i december 1869.



*Kirstine og Lauritz med de otte børn. Foto 1886.*



Han blev landmand. Derefter Axel Rosenkrantz Segelcke, født 1871, som blev min farfar. Han var kolonialuddannet, havde en cigarfabrik i Thisted, og var til sidst repræsentant. Barthol, født 1874, blev shippinguddannet og udvandrede til USA. Det samme gjorde den fjerde søn, Niels Christensen, født 1875, efter han havde fået en ejendomsmægleruddannelse. Den lille efternøler Carl, der var født 1888, blev uddannet på Dalum landbrugsskole, også han udvandrede til USA.

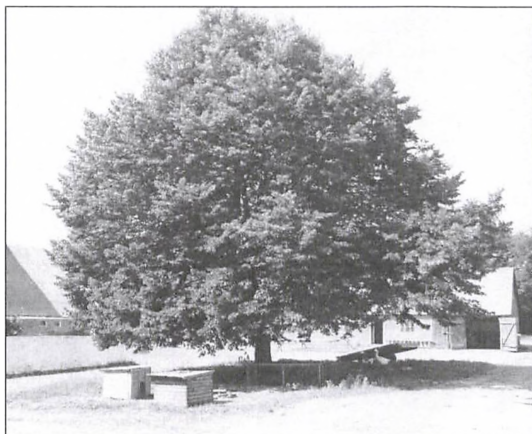


De 4 piger var Cathrine Amalie, født 1877, gift med fabrikant i Randers, Nicolai W. Billenstein.

Bertha Caroline Johanne Frederikke, født 1879, gift med farver og klædefabrikant Sophus Thomsen i Hjørring.

Lauristine, født 1881, gift med landsdommer Helge Bentsen i Viborg.

Johanne, født 1883, gift med politimester i Hjørring Johannes Andreas Funch.



*Cathrines træ 71 år gammelt.  
Foto af Niels Ifversen 1948.*

Der var orden i alt, hvad der skete på Lundergård, nøjagtigt 2 år mellem hvert barn, undtagen efternøleren.

Da den ældste pige Cathrine blev født, plantede hendes far Lauritz et lindetræ midt på gårdspladsen.

Da Lauristine blev født, var forældrene løbet tør for navne, så

de tog Lauritz og Kirstine og lagde dem samme. Hun var så ked af sit navn, at hun kaldte sig Laust resten af livet.

Drengene gik i skole i Hjørring. Vejen til skole var belagt med mange skærver, og da der skulle spares på skoene, måtte de bruge træsko. Når de kom til Børsen, skulle de gå ind til en bekendt af familien, madam Thestrup, som boede der, og stille træskoene og skifte til sko.

Pigerne gik også i skole i Hjørring, men da de blev større, fik de en lærerinde, der boede på gården, så de fik undervisning hjemme, ligesom Kirstine og hendes søskende i Lønstrup havde haft. I 1890 hed lærerinden Anna Elisabeth Overbæk Petersen, født i Børglum.

Kirstine var noget for sig selv og forud for sin tid. Hun havde hørt, at jern var godt for helbredet, så hun spurgte lægen, om der var jern i deres vand, men det var der ikke ret meget af. Når børnene kom hjem fra skole, skulle de sætte træskoene i bryggerset og drikke et glas vand. Der stod nemlig en række glas med navne på og med et rustent søm i hvert, således fik de jerntilskud. De var sunde, blev voksne og mange meget gamle.

En lille ting, Laust har husket hele livet, var dengang hun til jul så brændende ønskede sig et nyt porcelæns hoved til sin dukke, da hovedet havde fået en revne. Hun glædede sig meget, men blev så skuffet, da hendes mor i stedet havde syet en ny kjole til dukken med en hvid, stivet festionkrave, der stod op og dækkede revnen.



*Familien i Lundergårds have med alle ni børn, sensommer 1889.  
Axel, Barthol, Niels til hest, Bertha, Laust, Johanne, Cathrine, Carl og  
Frederik mellem forældrene.*

Der var liv og glade dage på den store gård med alle de børn. De havde en dejlig, stor have at lege i, og da de blev større, kom der mange unge på besøg. Det var et meget kærligt og gæstfrit hjem, og der afholdtes store fester, bl.a. høstfester.

Pigerne var blandt de første tennisspillere i Hjørring, de spillede i lange kjoler og med hatte. Der var ofte fester med bal enten i Odd Fellow Logen, borgerforeningen eller andre foreninger eller klubber, her var de fire piger ivrige deltagere og meget omsværmede.

Der var mejeri på gården, og der solgtes mælk til kunder i byen. Dertil kørtes mælkejungerne på en vogn forspændt med en lille nordbak, der hed Rosa. Den kørte en helt bestemt rute hver dag, hvor jungerne blev sat af. En dag kom en af Lauritz unge venner og sagde, "Åh Iversen, kan De ikke hjælpe mig? Jeg er blevet så forelsket, og jeg ved ikke, hvordan jeg skal få friet. Så tænkte jeg, om jeg ikke måtte låne Rosa og ponyvognen en søndag og køre pigen en tur." Det fik han lov til, og så kørte han med pigen. Men han var ikke så god til at styre hesten. Rosa tog nemlig mælkeruten og gjorde holdt hvert sted fem minutter, og til sidst drejede den ind på Lundergård i fuldt firspring, så den unge mand fik ikke friet.

Børnene var gode til heste, især Cathrine og Laust. En vinterdag havde pigerne inviteret nogle unge venner til chokolade på Linnemanns hotel i Lønstrup. De havde fået lov at låne Rosa til at spænde for deres slæder i en lang række. Da de skulle til at køre, kom deres far og sagde, at de skulle tage den nye forvalter med. "Uf nej, far, den vigtigprås vil vi ikke have med" sagde de, men det skulle de. Da han så kom i sine spidsbukser med sin slæde, sagde Laust til ham, at han kunde spænde sin slæde bagest, da de andre jo var på plads. Så gik hun op langs rækken og sagde til dem, at de skulle holde godt fast og ikke se sig tilbage, hvad der end skete. Så gik hun hen til Rosa og hviskede den noget i øret, satte sig op, og de kørte ud mod landevejen. Da de kom dertil, sagde hun: "Så Rosa", og Rosa drejede ud på vejen i fuldt firspring, hvorved forvalteren blev slynget af i en stor bue. Han råbte og skreg, men ingen så sig tilbage, da de kørte af sted. Hvad deres far sagde til dem, da de kom hjem, melder historien ikke noget om.





Lauritz med Johanne og Laust i indkørslen til Lundergård 1906-07.  
Træerne havde Lauritz plantet.

Et avisudklip fra  
26-1-1987 om en slem  
hændelse på Lunder-  
gård for 100 år siden.

Værre gik det en anden  
gang, da røgteren fra  
gården blev stanget  
ihjel af tyren.

**FRA AVISARKIVET**

**FRA BY OG EGN**

**For 100 Aar siden - 1887**

Paa Lundergaard ved Hjørring kunde i Gaar Aftes nær have hændet en stor Ulykke. Den Pige, som havde fyret i Kakkelovnen i Folkestuen, havde drejet Spjældet for, og det havde til Følge, at der straks i Værelset udbredte sig en stærk Kuløs, saa de i Folkestuen værende Karle og Piger bleve mer eller mindre bevidstløse. Ejeren, Hr. L. Iversen, kom heldigvis til rette Tid og fik de besvimeede baarne bort eller ud i frisk Luft, og efter en grundig Behandlingsmaa- de havde været benyttet, kom de dog alle til Bevidst- hed.

De laveste Skatteydere i Rubjerg Sogn: Smed Poul Larsen (081). Thønger Jensen (061). Lars Mathias Hansen (040). Villem Jensen, Maarupgaard (027). Sognefoged Christophersen (013). I Chr. Christensen, Lønstrup. Niels Chr. Andersen, Vennebjerg, Søren Pedersen, Lønstrup, og Svend Clemmesen, Vennebjerg, hver (007).

I den tid, Kirstine og Lauritz boede på Lundergård, oplevede de begge deres forældres død. Først Lauritz' far Frederik Ferd. Hege- lund Ifversen i 1876 og Kirstines far Axel Rosenkrantz Segelcke i 1881 og dernæst hendes mor H.P. A. Segelcke i 1889. Som enke

boede hun i Hjørring, Nørregade 7. Til sidst døde Lauritz' mor Cathrine Johanne Ifversen i 1896. Hun boede på hjørnet af Søndergade og Springvandspladsen, hun ejede to Matrikler 177 og 178.



*Kirstine og Lauritz i havedøren på Lundergård ca. 1907*

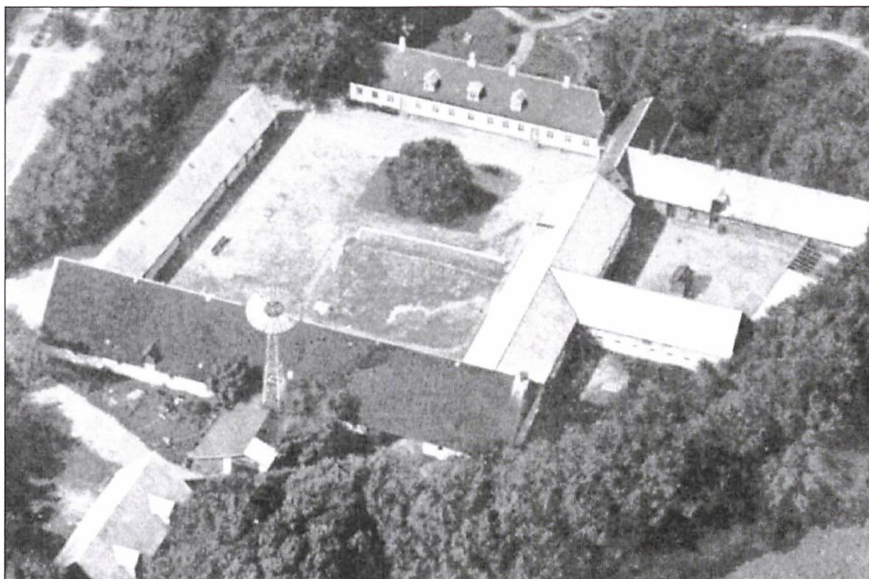


*Nogle af folkeholdet ca. 1907 med mejersken Marie Jensen til venstre.*

## **SALGET AF GÅRDEN**

Lauritz var en meget dygtig landmand, hans gård var en mønsterbedrift og altid med på det nyeste med maskiner og dyrkningsmetoder. Med sit altid hjælpsomme og milde sind hjalp han også, hvor der

var behov. Således havde han blandt andet kautioneret for mange af sine venner. I 1875 slog krisen med faldende kornpriser igennem, så mange landmænd gik konkurs, og til sidst berørte det også Lundergård. Skønt mejeriet med den store kvægbesætning gav godt, besluttede han i 1907 at sælge gården. Der var ingen af drengene, der var arvtagere til gården. Frederik, der var glad for alkohol, kunne i forvejen ikke klare sine job som forvalter af den ene gård efter den anden. Axel var ikke landmand, og de andre tre var i USA.



*Luftfoto af Lundergård fra bogen om større gårde ca. 1930*

Lundergård blev solgt på auktion, hvor der 11. december 1907 blev budt på gården, og fem dage efter var handelen afgjort. Det var et konsortium, der købte Lundergård for 225.000 kr. Gården var på 750 tønder land / 19½ tdr. hartkorn.

Kirstine skrev i sin dagbog: *"8. februar 1908 blev papirerne underskrevet, og 26. marts flyttede jeg op i logen, fader d. 1. april"*.

På den del af jorden, som lå på den anden side af Løkkensvej, havde Lauritz bygget et hus, som blev døbt Villa Vest, vejen hedder i dag Iffversens Vej.

Villa Vest blev færdig til indflytning 26. oktober samme år. Her boede familien, som var Lauritz og Kirstine og de to yngste piger Laust og Johanne.





Villa Vest, Ifversens Vej 16, matr. 1q

Oktober og november 1910 blev de to yngste piger gift og flyttede hjemmefra, så huset blev for stort. Lauritz og Kirstine solgte huset og flyttede til Bagterpvej 20 i Hjørring.

De skrev flittigt breve hver uge til sønnerne i USA og fortalte om, hvad der var sket herhjemme.

I et af brevene fra d. 1-12-1913 stod: *"Vi glæder os over vort elektriske Lys, og jeg ikke mindst over at være fritaget for renholdelsen af Petroleums Lamperne, og hvad det bedste er, at vi sparer en del i Udgift de Aftner, vi hidtil har benyttet det, kun brugt for 5 Øre pr. Aften, hvad der er mindre end det halve, hvad Petroleum kostede, saa vi er henrykte"*.

De savnede meget sønnerne i USA, var meget kede af, at de ikke fik lært deres svigerdøtre at kende, og ikke mindst Niels' søn Neal, som var født 1912 i Minneapolis, deres tanker kredsede meget om ham.

Deres liv var fyldt med gæster af venner og familie og visitter, selskaber og baller. De holdt også meget af at danse, det var noget, der lå til familien.

Omkring pinsen d.15-16. maj 1914 var Kirstine sengeliggende og træt. Hun havde i nogle år haft en stor svulst, der trykkede. Johanne og Bertha havde travlt i pinsen, hvorfor Laust tog ud til sin mor. Hun døjede med at tale, men lå og læste i familiejournalen. Da dr. Stougaard kom, havde Kirstine lungebetændelse. Hun havde ikke mange smerter, men efter 2½ uge døde hun stille om aftenen d. 3. juni. Det var nådigt, at hun døde nu, før svulsten bredte sig, og hun ville ellers have fået svære lidelser.

## Vendsyssel Tidende 4. Juni 1914

### Dødsfald

Fhv. Ejer af Lundergaard Propr. Laur. I f v e r s e n s Hustru, Kirstine, er i Aftes død efter længere Tids Svagelighed (af Lungebetændelse) i sit Hjem her i Byen. Hun tilhørte den her i Vendsyssel kendte Segelcke'ske Slægt, idet hun var født 2. November 1846 som Datter af Kbm. Segelcke i Lønstrup. Afdøde var meget afholdt ikke mindst i Lønstrup, hvor hun levede en lang Tid, og hvor hun forøvrigt i den Tid bar saa a l l e de små børn til Daaben.  
Døtre af Afdøde er gift med Fuldmægtigene Bentsen og Funch og Fabr. Sophus Thomsen.



Gravstedet på Skt. Hans kirkegård

## Vendsyssel Tidende Hjørring 9. Juni 1914. Jordefærd

Under overordentlig stor Deltagelse jordedes i Dag fra St. Hans Kirke Fru Ifversen, forhen Lundergaard. Kirken var meget smagfuldt prydet med Blomster og Grønt, Lys og Drape-rier. Den var ganske overfyldt af deltagende Mennesker, saavel fra Byen som fra Omeg-nen og Lønstrup. Blandt de tilstedeværende bemærkedes Amtmand Nørgaard, Herreds- fogderne Barfoed og Hornemann samt andre civile Embedsmænd.

Et Væld af Kranse skjulte Baaren og laa endvidere som en Blomstervej ned gennem hele Kirken, ligesom der hang Kranse på hver Stol.

Af signerede Kranse saas bl.a. en overmaade nydelig fra Arbejderne hos Fabrikant Sophus Thomsen samt fra Familien Segelcke i København.

Pastor Sevaldsen talte kønt om den Afdødes utrættelige Energi for at udrette noget godt her paa Jorden, hendes kærlige Omsorg for dem, der stod hende nær.

Under Højtideligheden sang et blandet Herre- og Damekor.

Efter at Baaren var ført ud til Familiens Gravsted forrettede Pastor Sevaldsen Jordpaaka- stelsen, hvorefter Fabrikejer Sophus Thomsen paa Familiens Vegne bragte en hjertelig Tak til alle, der havde glædet de efterlevende ved kærlig Deltagelse.

Lauritz søgte trøst ved at stå op kl. 4 om morgenen og arbejde i haven til kl. 9 om aftenen.

Han havde desuden fået 235 breve, der skulle takkes for.

Han holdt ud i knapt 4 år, så flyttede han i foråret 1917 op i Østergade 13 hos Bertha og Sophus Thomsen. Sophus' søn, Hans, og hans kone Ester flyttede ud på Bagterpvej.

I 5 år levede han mellem sine kære. Han nød børnebørnene, og de elskede ham.

1922 blev han syg af tarmslyng. Den 18. marts døde han i sin seng, passet af døtrene.



"Gamle Ifversen"

†  
Vor elskede Fader,  
**L. P. Ifversen,**  
forhen Lundergaard, er død i  
Dag.  
Hjørring, den 18. Marts 1922.  
Børnene.  
Begravelsen foregaar Fredag  
Kl. 1 $\frac{1}{2}$ , fra St. Kathrins Kirke.  
7151



### **Gamle Proprietær Ifversen (Lundergaard)**

jordedes i Dag under overordentlig stor Deltagelse fra St. Cathrine Kirke, der var meget smukt pyntet med Draperier, Blomster og Lys. Provst *Sevaldsen* talte smukt og inderligt om sin afdøde Ven. Det hedder i Lignelsen om Sædemanden, at noget Sæd faldt i god Jord og gav hundrede Fold. Denne gode Jord betegnes ved det smukke og gode Hjerte. Som Landmand var den Afdøde en udpræget Ordensmand. Men det smukke og gode Hjerte betyder mere. Det betyder ikke, at man har et rørt Hjerte. Heller ikke, at man passer sin Gerning trofast. Ære være dem, der gør det, men det er ikke nok. Det smukke og gode Hjerte er det, hvor Syndsfølelsen gaar dybt og hvorfra det lyder med Tolderens Røst: Vær mig arme Synder naadig! Dette smukke og gode Hjerte havde den Afdøde. Og dertil havde han den fulde Tillid i sit Hjerte og Takkens dybe Ord. Han var saa fyldt med Taknemmelighed mod de mange Mennesker, der viste ham Venlighed, og han gav Gud Æren og Takken derfor. Afdødes Paarørende bar Kisten ud til Vognen. Her havde Hjørring Orkester indfundet sig og gik i Spidsen for det lange Sørgetog.

Jordfæstelsen fandt Sted paa St Hans Kirkegaard, hvor Provsten foretog Jordpaakastelsen. Direktør *Soph. Thomsen* talte kønt om sin afdøde Svigerfar, der med sit milde og taknemmelige Sind havde været saa afholdt af alle, med hvem han kom i Berøring. Han takkede specielt de enkelte, der havde gjort saa meget for at glæde og oplive den gamle Mand, og han takkede de mange, der havde vist ham og Slægten Opmærksomhed.

### **Mindeord**

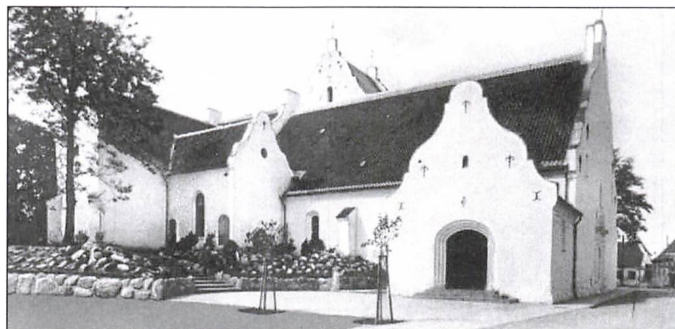
#### **om gamle Ifversen**

Nu kom saa Tiden, da vor kære fælles Ven, gamle Ifversen, forhen Lundergaard, skulde bort herfra. Ja, jeg finder ingen mere passende Udtryk end vor kære fælles Ven; thi han var i Virkeligheden Ven med alle, han kom i Berøring med, det være høj eller lav, og med Sandhed kan det siges, at han var en af de faa, som sikkert ikke havde en Uven.

Ja, nu er han borte fra os, men der er mange af vi Landmænd, der kendte Lauritz Ifversen og har besøgt ham paa Lundergaard i de mange Aar, han boede og virkede der, og har set hans mønsterværdige Bedrift, vi vil alle benævne ham som en af vore bedste Forgangsmænd.

Lundergaard blev i Ifversens Tid besøgt af en stor Mængde Landmænd, som med Beundring jagttog den af stor Ordenssans prægede Bedrift og tillige de mange Forsøg i Stald og Mark med alle Nutidens nye Maskiner og Redskaber. Ifversen var altid den første, der tog fat paa at prøve det nye, som kom frem, og som enhver Landmand ved er det ofte forbundet med store Bekostninger saadan paa alle Omraader at være Foregangsmand, det er jo ikke alt det nye, som er godt, i Særdeleshed ved de første Forsøg, men det var lærerigt for andre Landmænd at se, og mange har høstet udbytte deraf; vi Landmænd skylder Ifversen meget for de mange Ofre, han har bragt for at højne det danske Landbrug, og for at han ved sin Egenskab som Foregangsmand saa ofte har vist os hvad der var godt, og hvad vi ikke skulde prøve eller anskaffe. Jeg føler Trang til som Paaskønnelse herfor at sige Tak og et

Ære være hans Minde!  
S. Nielsen



*Skt. Cathrine Kirke*



*Lundergård 1915. Kopieret af Sigrid Thomassen.  
Alle børnene fik et hver.*



*1926 besøgte sønnen Axel R.S. Ifversen sit barndomshjem med sin kone  
og deres søn Axel.*

1982 købte Arbejdernes Boligforening Lundergård af Hjørring kommune for at rive gården ned og bygge boliger, der fik navnet Lundergårdsparken. Det blev færdigt i 1985.

Under byggeriet gik det store lindetræ ud, men da det var et "berømt" træ, blev der på stedet plantet et nyt i 1987.

*Brostenene fra  
Lundergårds  
gårdsplads og  
mødding blev  
i 1982 flyttet til  
Axeltorv.  
Foto 2000.*



Et andet minde fra Lundergård er dette møbel.

*Dragkiste, der har stået  
på Lundergård. Tilhørt  
ridefoged på Birkelse  
Peder Ifversen og hustru  
Anne Pedersdatter  
Kjærulf. Han var forpagter af Hammelmose gods og ejer af 1/2 Kjærsgård i Tornby sogn. Kisten er arvet gennem slægten til Tove Brunsø i Ry, Kirstine og Laurits oldebarn.*



## KILDER

Billedet af vejkortet er fra: RA 1 afd. KTS . Ingk. 206,1, Hjørring, vejkort 1803.

Sognepræst L.Vesten: Annekssogne. Vendsyssel Årbog 1930-31-32, p. 24.

Skødeprotokol B25 C, SP 2 LAN.

Skøde-og panteprotokol, B 25 C, SP 4 LAN.

Diverse skøder og skifter.

Jyske Samlinger.

Kirkebøger.

Folketællinger.

"Brevene fortæller om Segelcke familien i Lønstrup" af Kirsten R.S. Hesselgren.

Artiklen "Sophie, en kvindeskæbne i det gl. Hjørring" Vendsyssel Årbog 2008.

Ingeborg Christensens fortællinger til efterkommerne.

De understregte navne i bogen er direkte aner.

## ORDLISTE

Feldbereder = garver.

Forsynlig mand = en mand, der er renlig (med sine klæder)

Kirkens korn-tiende = 10% af kornhøsten i afgift til kirken.

Retter = formodentlig en dommer.

Skifte = deling.

Skøde- og panteprotokol = protokol, hvor skødernes, pantebrevens og servitutternes fulde ordlyd er indført.

Stervboet = dødsboet.

Tdr. = tønder land = ca. 5516 m<sup>2</sup>.

## STORE LUNDERGAARDS EJERE GENNEM 126 ÅR

1783: Christen Svendsen gift med Cathrine Jacobsdatter.

1793: Enken Cathrine Jacobsdatter.

1811: Svigersønnen, forvalter Lars Peter Haugård.

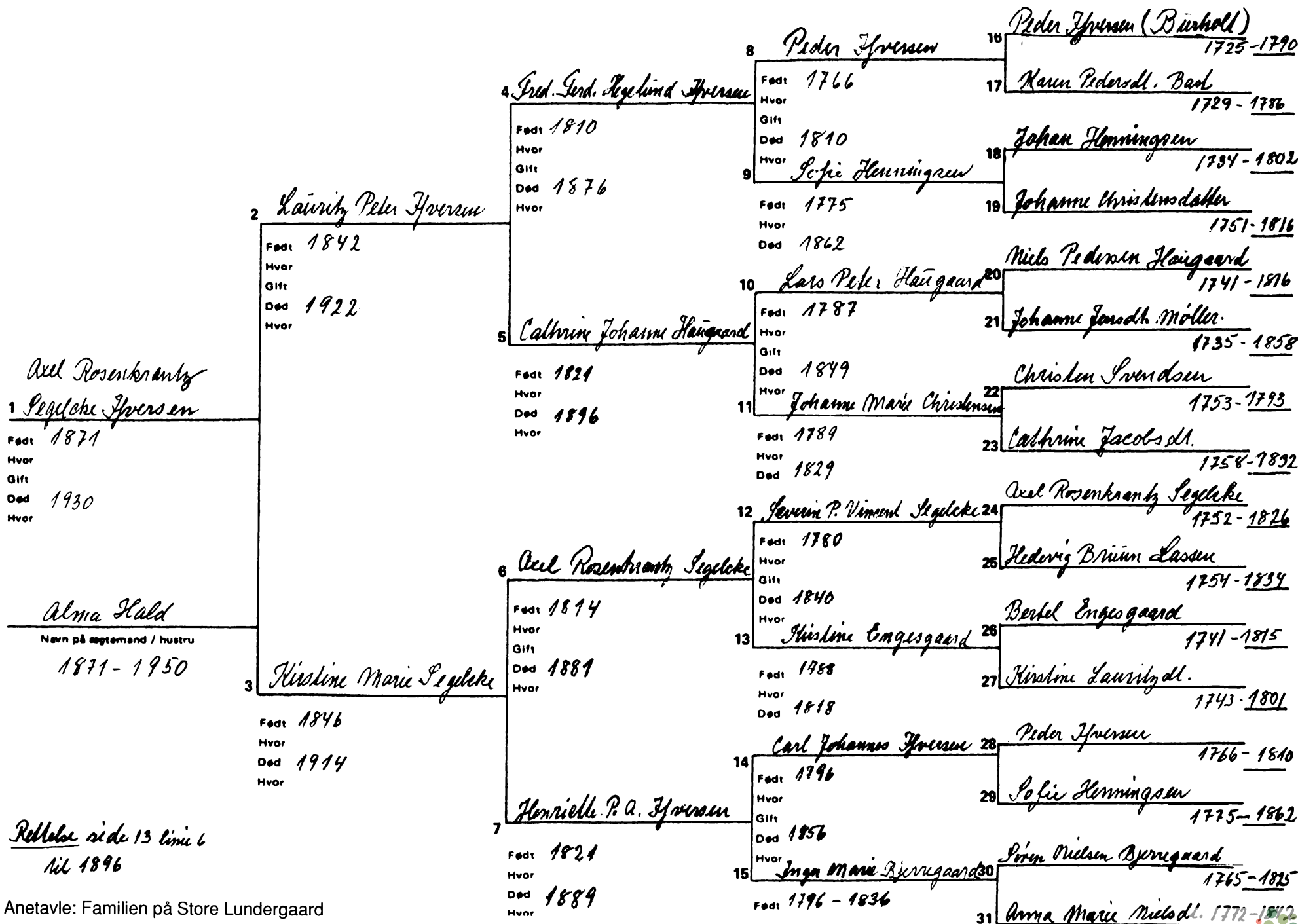
1832: Niels Christensen, Christen Svendsens søn.

1855: Cathrine Haugaard, forpagter brændevinsbrænder  
Niels Olesen i Hjørring.

1863: Cathrine Haugaard, hendes søn Lauritz P. Ifversen  
forpagter og senere ejer af Lundergaard.

1908 sælges Lundergaard.





Rellebe side 13 linie 6  
 til 1896

Anetavle: Familien på Store Lundergaard



